

יב"ב שבן ברא לברתא. אע"ג דלמרינן לעיל אין שני זכרים חשובים כגון זבת הכא שגא מכה מי שפטרתו מפריה ורביה פשיטא דקאי שפיר הנין זמקוס ביה: **חייב** אדם לפקוד את אשתו. אומר ר"ת דפקידה זו אינו תשמיש אלא כשהוא רוצה לזאת בדרך אם הוא רחוק ממנה לא יאל לדרך אלא"כ ישוב אליה ויפקידה (ט) או בתשמיש או בשאר דברים וידבר על לצה ופריך מהתם נפקא ליה מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה כשיואל לדרך ומסתמא כיון שמתאווה לו יש לו לפקידה דהמכבד אשתו עליו הכתוב אומר או תקרא וגו' ומשני אומר רב יוסף לא נזרכה אלא לאשתו נדה ה"ג בכל הספרים ישנים והכי פ"י דמד קרא אתא דאפילו בשאשמו נדה יש לו לפקידה וכמה עונה אע"פ שאסור לשמש מ"מ שמחה ומענוג הוא לה הואיל ורוצה לזאת בדרך והכי אמרי' בריש הדר (עירונין סג: וסס) היטן בקילעא שאיש ואשמו ישנים שם עליו הכתוב אומר נשי עמי תגרשון מצית תענוגיה ואמר רב יוסף התם ואפילו אשתו נדה ומה שהגיהו בספרים לא נזרכה אלא סמוך לוסתה אין נראה כלל להגיהו כן לפי שרלוין לפני דפקידה היינו תשמיש ונשבעות (דף יט: וסס) מוריח דסמוך לוסתה מדלאורייתא מוהורסא את בני ישראל וגו' ועוד דמוקי לה ציואל לדבר הרשות וא"כ אפילו למאן דלמר (נדה דף טו.) ווסתה דרבנן אס כן סמוך לוסתה נמי דרבנן מכל מקום למה יהא מותר ציואל לדבר הרשות: **סמוך** לפירוקן. אבניו נמי קאי כדלמרי' בהנשרפין (פסיה' דף עו: וסס) ואע"ג דקטן לא תקינו ליה רבנן נשואין כדלמרינן לקמן (ט) בפרק אלמנה (דף סח.) מ"מ להכי תקינו ליה נשואין דלא הויא בעילתו בעילת זנות: **והנושא** את בת אחותו. פירש רש"י דה"ל דה"ל בת אחותו דאזל אחותו נקט לפי שמשדלתו בדברים ושיח שנושא בתה ור"ת אומר דדוקא נקט בת אחותו לפי שהיא בת מזלו כדלמרי' (ט) רוב בניו דומין לאחי האסו:

א) [לקמן ע. קדושין ד.א.]
ב) [מסכתא פ"ח,א.]
ג) [בשאלות פרשת הכרזה.]
ד) [איתא ל"י אלא בר זבוא, עירובין ד.א.]
ה) [לקמן סד:א.]
ו) [עירובין ק.א.]
ז) [שבעות יט: נדה סג:א.]
ח) [מ"ל רבה, סנהדרין ע"ג: טו] ג"ז
ט) [מ"ק:א.]
י) [דברים ה,א.]
יא) [וע"י היטב מוס' לקמן יז: ד"ה טא] ומסופות סנהדרין עו: ד"ה סמוך, טז] [ב"ב ק.מס' סופרים פספ"י: ט] [עין מוס' לקמן כג: ד"ה ספק,]

גליון הש"ס

גמ' בגא הא מילתא דאבור רבנן דבני בנין דהוה סבבב. ע"מ אומא דר' ס' ע"ב ולעיל דף ז ע"א ופ"י רשי' בחומש ברש"י כ' ובמ"ז ח' ובמ"ד' ס' ובמ"ט ט' ופ"י וברש"י כ"ט ה' ש"ב י"ט כה וברש"י ח"א סוף פוסט ד"ה א"ל אשקין:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה איעקר וכו' ונעקרים כדלמא לקמן דף סד ע"ב הס"ד:
ב) רוב' ד"ה חייב וכו' ויפקידה (או בתשמיש או) תא"מ. וי"ב ס"א אינו ואפשר ליישב דה"פ זה אינו תשמיש ע"פ ואפילו סמוך לוסתה אלא או בתשמיש כשהוסת רחוק או בשאר דברים [ומן לוסתה]:
ג) ד"ה סמוך וכו' כדלמרינן לקמן. י"ב דף סט ע"ב והיעקר ב"פ מרש דף קיג ב"ה שמה:

הגהות הגר"א

א) גמ' ובהתא למהלך י"ב גי' רמב"ם אכל ברא לברתא ובהתא למהלך א"ל כי ובהו מתוך קושיות מוס' ד"ה ויש:

מוסף רש"י

עד שבא ר"ע אצל רבותינו שברובם תלמידי הו' (שי' רשי' בחובות ו' והש"ס ב"ב עב.) משתוקקת. ממאה לתשמיש (שורבין ק.א.) והמכבדה. תמכשין [אין (סנהדרין עו:)]

תוספות ישנים

חייב אדם לפקוד אשתו בשעה שיואל לדרך. פ"ה שהפקידה היא בתשמיש ולא נהירא דהא מוקי לה תלמודא בסמוך לוסתה ויזין דמלאורייתא' אסור דכמי (ויקרא טז לא) והורסא את בני ישראל אוהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתה אמר מזהו טורח ומחא ספרים שמהו ע"ק דיש פשיטא דכמי ר"ל ומה יש לפקידה עונה וכ"מ (בנדרים) [בשורבין ס"ג] דשיין פקידה בדברים אפילו בשאמו נדה דקאמר כל היטן בקילעא שאיש מיישינן וגם ר"ל [כאן] הכי אע"ג דלמור רבנן חייב אדם לפרוש מאשתו סמוך לוסתה וכו"מ שמה יבטל ממך רבי דברים יעצור על מצות חמס [קמ"ל]: והמלוה סגל לפני בשעת דמקו פירשמי בטהרין פקד אלו הנשרפין (ע:): והנושא בת אחותו לפי שהיא בת גילו כדלמרינן רוב בניו דומין

בני בניו הרי הן כבנים כי תניא ההיא להשלים מיתובי א"כ בני בניו הרי הם כבנים מת אחד מהם באו שנמצא סרים לא קיים פריה ורביה תיובתא דרב הונא תיובתא: בני בניו הרי הם כבנים: סבר אביי למימר ברא לברא [א] וברתא לברתא וכו"ש ברא לברתא אבל ברתא לברא לא א"ל רבא ללשבת יצרה בעיא והא איבא דכולי עלמא מיהת יתרי מחד לא ולא והא אמרי ליה רבנן ר"ל ששת נסיב איתתא ואוליד בני ואמר להו בני ברתו בני נינהו התם דחויי קמדחי להו דרב ששת איעקר מפירקיה דרב הונא אמר ליה רבה לרבא בר מארי מנא הא מילתא דאמור רבנן בני בניו הרי הן כבנים איילימא מדכתבי' הבנות בנותי והבנים בני אלא מעתה והציא צאני הכי נמי אלא דקנית מינאי הכא נמי דקנית מינאי אלא מהכא ואחר בא חצרון אל בת מכיר אבי גלעד ותלד לו את שגוב וכתבי' מני מכיר ירדו מחוקקים וכתבי' הבודה מחוקקי מתניתין דלאו כרבי יהושע דתניא רבי יהושע אומר נשא אדם אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנה ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שנייהם כאחד טובים ר"ע אומר למד תורה בילדותו ולמד תורה בזקנותו יהיו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים יהיו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בכפר אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שברדום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמעון והם הם המלוה

העמידו תורה אותה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתמא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה א"ר מתנא הלכה כרבי יהושע אמר רבי תנחום א"ר הנילא ה"ל אדם שאין לו אשה ושרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה בלא בשמחה דכתיב וישמחת אתה וביתך בלא ברכה בלא ברכה אל ביתך בלא טובה דכתיב לא טוב היות האדם לבדו במערבא אמרי בלא תורה בלא חומה בלא תורה דכתיב אין עזרתי כי ותושיה נדחה ממני בלא חומה דכתיב ויבטל ממנוה: יוסף נמי מגופו דזילומא דאיתמא קשה מדגברא: והנושא בת אחותו. גיעגועי אדם רצין על אחותו יומר מן אחיו וממך קך ממלא מחצב את אשתו:

והמלוה
ואין שר רבנן משום שהוא רוצה ליתן בדרך וע"ק דקאמר לקמן אכל לדבר מזהו טורח ומחא ספרים שמהו ע"ק דיש פשיטא דכמי ר"ל ומה יש לפקידה עונה וכ"מ (בנדרים) [בשורבין ס"ג] דשיין פקידה בדברים אפילו בשאמו נדה דקאמר כל היטן בקילעא שאיש מיישינן וגם ר"ל [כאן] הכי אע"ג דלמור רבנן חייב אדם לפרוש מאשתו סמוך לוסתה וכו"מ שמה יבטל ממך רבי דברים יעצור על מצות חמס [קמ"ל]: והמלוה סגל לפני בשעת דמקו פירשמי בטהרין פקד אלו הנשרפין (ע:): והנושא בת אחותו לפי שהיא בת גילו כדלמרינן רוב בניו דומין

בני בניו הרי הן כבנים כי תניא ההיא להשלים מיתובי א"כ בני בניו הרי הם כבנים מת אחד מהם באו שנמצא סרים לא קיים פריה ורביה תיובתא דרב הונא תיובתא: בני בניו הרי הם כבנים: סבר אביי למימר ברא לברא [א] וברתא לברתא וכו"ש ברא לברתא אבל ברתא לברא לא א"ל רבא ללשבת יצרה בעיא והא איבא דכולי עלמא מיהת יתרי מחד לא ולא והא אמרי ליה רבנן ר"ל ששת נסיב איתתא ואוליד בני ואמר להו בני ברתו בני נינהו התם דחויי קמדחי להו דרב ששת איעקר מפירקיה דרב הונא אמר ליה רבה לרבא בר מארי מנא הא מילתא דאמור רבנן בני בניו הרי הן כבנים איילימא מדכתבי' הבנות בנותי והבנים בני אלא מעתה והציא צאני הכי נמי אלא דקנית מינאי הכא נמי דקנית מינאי אלא מהכא ואחר בא חצרון אל בת מכיר אבי גלעד ותלד לו את שגוב וכתבי' מני מכיר ירדו מחוקקים וכתבי' הבודה מחוקקי מתניתין דלאו כרבי יהושע דתניא רבי יהושע אומר נשא אדם אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנה ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שנייהם כאחד טובים ר"ע אומר למד תורה בילדותו ולמד תורה בזקנותו יהיו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים יהיו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בכפר אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שברדום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמעון והם הם המלוה

העמידו תורה אותה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתמא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה א"ר מתנא הלכה כרבי יהושע אמר רבי תנחום א"ר הנילא ה"ל אדם שאין לו אשה ושרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה בלא בשמחה דכתיב וישמחת אתה וביתך בלא ברכה בלא ברכה אל ביתך בלא טובה דכתיב לא טוב היות האדם לבדו במערבא אמרי בלא תורה בלא חומה בלא תורה דכתיב אין עזרתי כי ותושיה נדחה ממני בלא חומה דכתיב ויבטל ממנוה: יוסף נמי מגופו דזילומא דאיתמא קשה מדגברא: והנושא בת אחותו. גיעגועי אדם רצין על אחותו יומר מן אחיו וממך קך ממלא מחצב את אשתו:

10. האם אין עזרתי כי ותושיה נדחה ממנוה: יוסף נמי מגופו דזילומא דאיתמא קשה מדגברא: והנושא בת אחותו. גיעגועי אדם רצין על אחותו יומר מן אחיו וממך קך ממלא מחצב את אשתו: 11. ע"מ מתי תתקין התב והשובכה פי ברא? 12. וידעת כי שלום אהליך ופקדתך וך ולא תחטא: איוב ה' כ"ד. 13. אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונוך והרבה בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בקי. בראשית ג טו